

ZENTAI ELLENŐR.

Helyi és vidéki érdekű társadalmi és közgazdasági hetilap.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kinizsi-utca 920. sz., hova a lapot érdeklő közlemények, hirdetések és az előfizetési pénzek intézendők.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 ft, félévre 2 ft, negyedévre 1 ft. — Egyes számok Schvarcz Sándor könyvkereskedésében 10 krért kaphatók, hol előfizetések is elfogadhatók.

Hirdetések

Schvarcz Sándor könyvkereskedésében is felvételnek. — Hirdetési díj egy négyszög centiméternyi térért 3 kr. — Bélyegdíj minden egyes beiktatás után 30 kr. — Nyiltér példsoronként 10 kr.

Zenta, 1883. márczius 18.

Mikosevics ur vezércikkében gorombáskodik, de azért a „Zentai Hiradó” határozott és pártatlan tárgyilagosságot proklamál, községi ügyeink megbeszélése körül, s legutóbbi számában hosszú predikációt tart nekünk, a lapunkban állítólag megkezdett „személyi pizskolódás”-t illetőleg.

Mert hát tudja meg az egész világ, hogy a „Zentai Hiradó”-ból a „pizskolódás” és személyeskedés ki van zárva, hogy „csupán tisztességes közleményeknek szokott helyt adni,” s hogy „a tömjénezés nem szokása.”

És hogy nyomban beh bizonyítsa állításainak valóságát, hát felveszi a keztyűt ellenünk, hozzányul az otromba személyeskedés furkós botjához s távolról, obskurus rikácsolással hadonáz sütykösével.

Sokkal többre becsüljük olvasó közönségünk jó izlését, sem hogy azt az által sértsük meg, hogy laptársunkat a posványos uton, melyre a pártszervevélytől elvakultan tévedt — kövessük.

Fudjuk édesmindannyian, a kik e városban lakunk s a „Zentai Hiradó” embe-reinek tetteit figyelemmel kísértük, hogy mit kell tartanunk arról a nagy garral kürtölt tárgyilagosságról és higgadságról, a miket az illetők maguknak vindikálnak, de a miket róltuk e városban senki el nem hisz, mert ép azok ellenkezőjéről győződött meg. Mindazonáltal ha netán találkoznának olyan vakoskodók, a kik a „Zentai Hiradó” mult számában összehalmozott gorombaságok daczára még haboznának kárhözható ítéletüket kimondani, azok számára ide iktatunk egypár passzust, arra hirlapi merényletek nagy sorozatából, melyeket a „Zentai Hiradó” emberei, az előző években a köztisztesség rovására elkövettek.

Avagy nem ők voltak-e a kik pár évvel ezelőtt Matkovics Lajos urról a következőket irták:

„Igaz, hogy az alispán ur felfogása szerint a szolgabíró, Sándor Béla urnak e dédelgetett kegyence, nem érdekelt fél a rendezett tanács kérdésében; azonban én másképp gondolkozom, mert bizony az akcidencia mindenesetre több ott, hol a kerület nagyobb s a jövedelem — kérem! — nem kis rugó, különösen oly embernél, ki mikor szolgabíróvá lett, nem járt négyesen!”

Más helyütt pedig:

„Ki lehetett volna más, ki a tárgyhoz először hozzászólt, mint Matkovics Lajos szolgabíró, a ki a töle megszokott henczegő modorban, kellő gesztikuláció és bandabandával rugdalózzott derűre-horura, bizonyítván, hogy a költség előirány-

zat végre nem hajtható. Egy megyei pandurtól oly magaviseletet igen, de egy szolgabírótól nem lehet. Jobban tenné Matkovics ur, ha a véletlen utján nyert jólét által magát el nem ragadtatná, mert utójára még ahhoz is hozzá talál valaki szólni.”

Végül, hogy egyelőre többet ne említsünk, nem-e ők ajánlták Gombos Gábor urnak:

„mint olyannak, ki idejének legnagyobb részét ugys szabadságon tölti, mert a hivatali helyiség rá nézve ép olyan, mint a léppel fogott madár a kaliczka, — hogy tapasztalatot és képzettséget ne Zenta város házipéztára, hanem saját zsebének rovására szerezzen.”

Igy szoktak a „Zentai Hiradó” embe-rei foglalkozni „a személyek tetteivel”, ez aztán olyan modor, mely kiállja a legszigorubb bírálatot.

Mi egészen más uton haladunk. Fellelgesnek tartjuk a lapunk megindítása alkalmával közzétett program minduntalan való ismételtetésébe bocsájtkozni; fellelgesnek tartjuk főleg a jelen esetben, midőn laptársunk azon szánandó gyengeséget — melynél fogva nekünk az irodalmi tisztességről prédikál, akkor, midőn benne az irodalmi tisztesség érzetének legkisebb nyoma sincs meg — a nélkül is eléggé megvilágítottuk.

A ki figyelemmel kísérte működésünket, s nem hagyja magát pártszervevély által elvakítottatni, az ha még oly „mérsékelt elem” is, csak helyeselheti az „ellenzéki lap” eddigi magatartását.

A városi közgyűlés.

— 1883. márczius 15. —

Elnök: Gombos Gábor polgármester. Jegyzők: Székfi György és Dudás Lajos.

Elnök üdvözlő a szép számban egybegyűlt képviselőket s a közgyűlést megnyitja; olvastatnak az elnöki jelentések, melyek szerint a közegészségügyi állapotok és a személy- és vagyonbiztonság kielégítő; továbbá, hogy a tanítótestület által az iskolaszékbe Lebák Ferencz, Vida Sándor és Bakodi Márton tanítók választottak be. Olvastatik a megye alispánjának rendelete a köztisztviselők mióntetéséről szóló 1883. évi I. t. cz. intézkedéseinek szigorú betartása iránt, e rendeletben az alispán, minden olyan esetben, midőn a betöltendő álláshoz a hivatkozott törvény valami qualificatiót köt a megválasztottnak képesítési okmányát heterjeszteni kívánja. Polgármester előadja a kisbirtokosok országos földhitelintézetéről, illetve ez intézet vagyoni viszonyairól beszerzett adatait; ez intézetnél tudvaleg a város 10000 ft erejéig mint részvényes érdekelve van, azonban eddigelé csak 1000 ftot fizetett le, míg 9000 ft kötvénnyel fedezett, mely utóbbi összeg után osztalék nem illeti meg, — tudomásul vétetnek. Az elnöki jelentések utolsó pontját egy hatalmas szegénységi bizonyítvány képezte, melyet kiállított a városi tanács önmagáról önmaga és meghirdette nyilvánosan a tanács feje, a polgármester; ugyanis a f. évi február hó 21-én tartott közgyűlésen több bizottság u. m. az iskolaszéki, közegészségügyi, számvizsgálati, építészeti és tiszaszabályozási állandó bizottság volt választás utján megalakítandó, a nemes tanács a

tiszti ügyész unszolására ez alkalommal a központi választmányt is becsempészte a megválasztandó bizottságok közé; minthogy az 1881. évi október hóban megválasztott központi választmány mandátuma három évre szól s az még e folyó év végeig törvényszerű ténykedésre van hivatva, az ellenzék eme törvénysértés ellen jogorvoslattal élt; a tiszti ügyész ur belátván, hogy a fennhatóság megdorgálását lehetetlen lesz elkerülni, a bünt a városi tanácsra tukmálta, ő maga jónak látván a közgyűlés elől különböző átlűrügyek alatt ellábalni. A közgyűlés látható megütközéssel fogadta a nemes tanács e tárgybani előterjesztését s Majoros József felszólalása után, ki méltán roszszalását fejezte ki eme törvénysértés fölött — az időelőtt megválasztott új központi választmányt, e korszulttet megsemmisítette.

Mihalkovics István a következő interpellatiót intézi a polgármesterhez: Van e tudomása a polgármester urnak arról, hogy a két főt kiközveztetéseért a megye kárpótlásul évenként 6000, illetve összesen 36000 frtot engedett át a városnak a megyei közmunkából, melyből eddigelé egy farka sem folyt be a közpénztárba, sőt sem az 1881. sem az 1882. évi közmunkával számadás, vagy jelentés eddig nem került a közgyűlés elé: ha van, szándékozik e számadásokat beterjeszteni?

Polgármester: Van tudomása róla s az összeg évenként be is folyik, azonban nem kezelte-ven külön, illetve a végrehajtók rendkívüli elfoglaltságaik miatt az 1882. évi hátralékok mindéddig beszedhetők nem lévén, az eddig már befolyt összegek sem voltak rendszeresen bevételvezetők, igéré, hogy erről legközelebb jelentést fog tenni.

Mihalkovics István a választ tudomásul veszi. Felvételik a 2-ik tárgy. Torontál megye alispánjának átirata a nagy becserek-nagy-kikindai vasuti részvény-társaság által Ó Becse, Petrovosszellő, Mohol, Ada, Zenta, Ó Kanizsa és Szabadka városok érintésével kiépíteni czélba vett vasúthoz való társulás iránt; ezzel kapcsolatosan olvastatik Ada m. város bírójának átirata, a vasútnak ugyanezen irányban az érdekelt községek által leendő kiépítése iránt. E tárgynál hosszabb vita fejlődött melyben Kozics István, Szabó László és Matkovics Lajos élénk részt vettek, mindhármán egy bizottság kiküldését indítványozták, mely az ügy beható tanulmányozása után, a vállalkozókkal és az érdekelt községekkel lenne hivatva magát érintkezésbe tenni s a főispán által egybehívandó érdekeltiségi értekezeten elvi megállapodásra jutni s eljárásáról kész tervezettel kimerítő jelentést tenni. Ezen értelemben egyhangulag hozatott meg a határozat s a következő 16 képviselőből álló bizottság küldetett ki, u. m. Polgármester, t. ügyész, főjegyző, mérnök, Matkovics Lajos, Mester Lajos, Szabó László, Deutsch Farkas, Mihalkovics István, Majoros József, Merényi Dezső, Kohn Sámuel, Zsarkó Antal, Guelminó Alajos, Gyorgyovánszky György, és Kozics István.

Olvastatik a harmadik tárgyal kitűzött fővárosi törvényhatósági bizottság megkeresése a szabadságharcz szobor költségeihez járulás iránt, — megszavaztatik o. é. 500 ft. Ezzel kapcsolatosan Matkovics József indítványára a bukovinai magyarok haza, Magyarországra leendő szállításukra o. é. 200 ft szavaztatik meg.

Tárgyalás alá vétetik a napirendre kitűzött 4-ik tárgy, a mérnök mögé bujt t. ügyész javaslata, a tollpiacznak a „mészárszék utcában leendő felállítás. Ugylátszik, hogy a t. ügyész ur nem tudta elviselni a lezskét, melyet e tárgybán a f. évi február 21-iki közgyűlésen a városi tanács és rendőrkapitányval együtt kapott s szerencsét próbált egy javaslattal, mely szerint a tollpiac a február 21-ki határozattal eltérőleg egy más helyen állitassék fel.

Majoros József csodálja, hogy a tanács a közgyűlés határozatát ignorálja, a tanács javaslataiban a legnagyobb következetlenséget látja, mert először vegkép kitiltottak a város területéről a tollpiacot s az e fölötti intézkedés jogát elakar-

ják vonni a közgyűlés hatásköréből s miután a közgyűlésben elég erély van a maga hatáskörét megvédeni, megadják magukat s nagylelkűen ajánlanak e cselra helyet; a „mészárszék” utczát nem alálja elég tagasnak, nem alkalmasnak e cselra, azért indítványozza, hogy a közgyűlés tartsa érvényben továbbra is előbbeni határozatát.

Matkovics Lajos pártolja ugyan a tanács javaslatát, hanem azért újabbán ismét kísérletet tesz beigazolni, hogy ezen ügy fölötti intézkedés nem a közgyűlés, hanem a rendőr-kapitány hatáskörébe vág.

Mihalkovics István a tollpiacot a régi helyére kívánja visszahelyeztetni, hasonló értelemben szólal fel Gyorgyovánszky György is.

Matkovics Lajos mákasul ragaszkodik álláspontjához s tiszteletben kívánja tartani a rendőr-kapitány hatáskörét.

Kozics István sajnálja, hogy Zenta városnak olyan képviselője is van, aki így fogja fel a közgyűlés hatáskörét, utal a tárgysorozatot stílus-átására, melyet helyesnek nem tart, miután az nem mint a tollpiac elhelyezése, hanem mint kövezési kérdés van napirendre tűzve.

Boros Károly hangos szavakban fakad ki a tanács javaslata ellen, a javasolt helyet egyáltalában nem tartja alkalmasnak tollpiacnak.

Szaló László kérdi M. L. képviselőt, hogy őt, mint szolgabírókat mikor hívták Adara, vagy Ó Kanizsára piacot rendezni? utal multkori magyarázatára, midőn indokolta kimutatta, hogy mi ben áll a rendőr-kapitány s a közgyűlés hatásköre; nem bánja akárhova s azt sem, ha a városháza ambitu-ára helyezik is a tollpiacot s csak arra fektet súlyt, hogy a kijelölt hely alkalmas s a közönségre nézve kényelmes legyen.

Mihalkovics István azt hiszi, hogy rossz példát adna a közgyűlés, ha ő maga sem tartaná tiszteletben előbbeni határozatát.

Ő képviselő névszerinti szavazást kérvén, nagy többséggel elfogadják a tanács javaslata.

Olvastatik a gazdasági tanácsnok jelentése a tornyosi völgyön túl fekvő 318 és a bogarasi 81 hold uzartódnak f. é. augusztus hó 15. ig terjedő időre legeltetésre történt bérbeadásáról; tudomásul vétetik s a befolyt 997 frt a házi pénztárba beutalványoztatik.

Tárgyalás alá vétetik Horovitz Bertalan városi számvevőnek lemondása; tudomásul vétetik s 10 évi hűségese működéséért jegyzőkönyvi elismerés szavaztatik.

Az ekként megürit számvevői állásra Fischer Miksa közpénztári ellenőr 28 szavazata ellenében Branovaesky Ignác adópenztárnok 104 szavazattal megválasztatik. Adópenztárnokká ideiglenesen Branovaesky Janos, ennek helyére pedig Horovitz Lipót 42 szavazata ellenében Elek János 47 szavazattal megválasztatik.

Tisza Lajos szegedi kir. biztos megköszöni a város által Szeged befásítására ajándékozott 2000 db. ültetvény fát.

A segéd- és kezelőszemélyzet fizetése a f. évi április hó 1-től kezdve felemeltetik. Az adóvégrehajtói becsők hasonló kérelmükkel elutasítottak.

A rabbi kérvényét, melyben hitoktatói minőségben huzott 100 frt fizetését 150 frtra felemelni s így a szerb hitoktatóival arányosítani kérte — hasonló sors érte.

Serfőző Janos felmentetik az Orom alatti vizlecsapoló árok kiásása alóli munkálattal s miután ez reá nézve eddig is veszteséggel járt, 60 frt bányénze visszaadatik.

E közgyűlés leczkél szolgálhat izraelita polgárfőnököknek. kik Istennek tetsző dolgot vélnék eszékelni, midőn a t. ügyész egész lelkesedéssel támogatják. A számvevői állást ugyanis, melyet a városi tanács fennállása óta mindig saját felekezettükkel foglalt el, a t. ügyész viszonzásul rendkívüli ragaszkodásukért Branovaesky ucal töltette be, sőt az ellenőri állásra fellejtett H. L. is, ki egy kis jó akarattal kivihető lett volna — elejtett. Csodáljuk, hogy a 28 izraelita képviselő, kik nélkül a t. ügyész 24 óráig sem tarthatná magát, annyira rövidlátók, hogy nem veszik észre, miszerint ők csak pusztá eszközök s tökéletesen kielégítetteknek s boldogoknak érzik magukat, ha egyik másikuk valamely jelentéktelen bizottságba bevitetik, vagy velük a t. ügyész „melegen” kezelt szorít. De hisszük, hogy most már ez a méltánytalanság kifogja őket ábrándítani.

Bácsmezei női kézmű iparkiallítás Zomborban.

A zombori jótékony magyar nőegyletnek f. évi február hó 4-én megtartott közgyűlésen azon indítványom, hogy a nyár folytában az egyet Bács-Bodrogh megyére kiterjedő női kézműipar kiállítását rendezzen, egyhangulag és lelkesedéssel elfogadtatván, a közhasznú terv kivételével az egy-

let választmánya lett megbízva. A választmány m. hó 26-án e tárgyban ülést tartván a kiállításra vonatkozólag a következőket hozta a nagyérdemű Bács-Bodrogh megyei közönség becses tudomására.

1. E női kézmű iparkiallítás czélja a női kézműipar minden néven nevezendő ágát, a legigénytelenebb harisnyakötéstől a legművészebb himzésig, a varrás, fonás, szövés, lombfűrészelés, forgásmunka, faragványok stb. stb. legesekélyebb productumától a legművészebb remek tárgyig — felölelvén: Bács-Bodrogh megye területén a női kézműipar mai fejlettségi állapotáról tanúságos tájékoztatást nyújtani: czélba vett eredménye pedig ez uton az egyes ágakban elért sikert közkincsé tenni, a mennyiben a kiállított mű mintaként fog hatni tájékoztatást nyújtva és izlést nemesítve a szemlélőben, a más ágakban esetleg jelentkező hiányok vagy hátramaradottság pedig közmegebeszélés és nyilvános megbírást tárgyat képezvén. Könyvnyen és gyorsan lesznek orvosolhatók. Végre mint-hogy sokan kézi munkájukból tartják fenn magukat, mindenkinek tér nyílik ügyességét bemutatni, munkássága árát köztudomásra hozni: így a női kézműipar terén a kereslet helyes tájékoztatást nyer, a kínálat pedig e kiállításon kellő tájékoztatást fog nyújtani, más szóval kinek valami női kézműipar-kára szüksége van, tudni fogja ki, hol hogyan és mennyire fogja azt neki elkészíteni.

2. Kiállítás lehet minden rendű és rangu e megye területén lakó vagy annak kapesához tartozó egyén vagy testület, ki valamely női kézműipar-kát készített vagy tulajdonaként bír, mely alkalmas arra, hogy tájékoztatást nyújtson megyei kézműiparunk bármely ágának mai állapotáról. Hogy a kiállításra szánt munkálkodást megyénk minden városában és községében egyöntetűleg folyjon és a kész munkák minden helyről egyszerre beküldhetők legyenek, mi úgy a rendezés mint a posta költségek tekintetéből óhajtanánk: megyénk minden községében egy egy lelkes honleány fog felkérteni, hogy azokon kívül kik a női kézművekkal nemes passzióból foglalkoznak, a nép alsóbb osztályai és mindazok kik a női kézműipar tekintetében a kiállítást képviselik, vagyis a munkakeresők, a kézműmunkájuktól élők, nyereszenek meg a kiállítás eszméje pártolásának.

3. A kiállítandó tárgyak minőségére nézve megjegyeztetik, hogy a kiállítás nem érhetné el czélját, ha azon csak absolut becsü műrekek szereplének, mert köztapasztalás az, hogy azon kiállítások, melyeken csak exotikus tárgyak lettek bemutatva, csekély eredményűek: azért mint már fent megjegyeztettük, e kiállításon a kezdetleges női kézműtől, az egyszerűtől fel a legelőkeltebb műrekekig minden női kézműmunka helyet talál; mert épen a fejlődési és fejlettségi fokozat lehető feltüntetése által érhető el az okulás; épen azért nemesek új hanem régebben készült művek beküldése is kéretik, csak hogy ezeknél az év is megjelölendő mikor készült.

4. A kiállítás ideje 1883. szeptember hó 16-ig vagyis az ünnepélyes bezárásig tart. A kiállítandó művek legkésőbb augusztus hó 21-én franco postára teendőek és „Esztergamy Borbála nőegyleti elnök Zombor Bács megye” czim alatt kellően és gondosan becsomagolva beküldendők — hogy kellőleg elrendezhetők legyenek: a zombori kiállítók ugyanoda augusztus 25-én fogják munkáikat beküldeni. A kiállításon elfoglalandó hely minden kiállítónak díjtalanul áll rendelkezésére.

5. Minden kiállítandó tárgyra egy czédula tűzendő rá, mely a műre vonatkozó következő adatokat tartalmazza. A kiállító neve, tartózkodási helye, mikor készült a mű, mennyi az értéke, eladó-e vagy nem, és ha igen, mennyire; esetleg eszrevételek a mű készitési módjára vonatkozólag. Ez utóbbi pont csak akkor szükséges, ha valami gyakorlati mesterfogásról van szó, mely talán még eddig nem ismeretes: vagy ha bármily irányban valami észrevétel szükséges akár az anyagot, akár a kivittl illetőleg.

6. A kiválóbb munkák a szokásos jutalmakkal fognak a megválasztandó jury által a bezárt ünnepélyen kitüntetni.

7. A kiállítás helye a zombori városház nagy terme, esetleg a megye palotájának díszterme, ha

a megyei régi épület alakítása akkora be lesz lejezve.

8. A kiállítás költségek fedezésére szolgálni fog a husz krajczárnyi csekély belépti díj, — és a kiállítás végén a nőegylet által rendezett sorsjáték jövedelme, melyre egy-egy sorsjegyet ára 10 kr., az esetleg fennmaradó tiszta jövedelem jötekonyczelra fog fordítatni.

9. A kiállítás főreghajtó bizottsága: Sándor Lujza főispánné ő méltóságának védnöksége alatt, a zombori jótékony magyar nőegylet elnöke Esztergamy nagysága, a nőegyleti választmány és az alulirt egyeteli titkár, kihez minden a kiállításra vonatkozó megkeresés, tudakozódás és értesítés intézendő.

Zombor, 1883. évi március hó 1-én.

Dr. Margalits Ede;
kiállítás titkár.

A filiszteusok.

És kijöve egy ember a filiszteusok táborából a két tábor közé. kinek neve Vigyázó vala, kinek magassága hat sink és egy arasz vala. És az ő kezében epébe mártott acél penna vala, melylyel ő sok mindenféle tarka-barkaságot összefirkalt vala.

Geni bátyám a világ legconservativebb embere, kihez képest Apponyi radikálisnak nevezhető, de nem csak az általmi, hanem a községi politikában is; annélkül azonban, hogy elvi meggyőződését, politikai hitvallását valakire ráerőszakolni akarná vagy azzal masok előtt dicsekednék. Ny körülmények közepette nem kis meglepetésére szolgálta, midőn tegnapelőtt delután egy kis sétát tetvén. Geni bátyám abáká előtt elhaladtam s abban egy új-áglapot láttam fehérleni. A „Zentai Hiradó” volt *) Szeget ütött fejembe, talán csak nem akar tüntetni, ő a békes? A lap kissé gyűrött állapó ából itelve, ugyan azon gyanum gerjelet, hogy abba Geni bátyám emésztő szervének élénkebb munkásságra buzdítása okéért egy kis sajtolt tekergetet be. De hatha mégis, így évelődtem, s a gyanu, mely tovább erősödni szokott, nálam is jelentékenyen tért foglalt minden lépessel. No de utba esik, meg lehet venni azt a példányt s Geni bátyám békesége iránt felmerült kételyeimet eloszlathatom. Dicium, factum. Így kerűtem én a „Zentai Hiradó” 11 ik számának bírtokába s ezen magyarázat után talán nem fog senki öngyűkössági kísérlet váljával illetni, mely az emüteltem lap elolvasásának feltételezése által nem igazoltsággal bír.

Há baza vittem, szépen kiteritétem s legelőbb is szemembe öltöt egy „uj rovat”, melynek czime: „Hunda-bandaságok”, akarom mondani: „Tarka barkaságok.” Czímnek nem rossz, gondolám, s nem fújhatam vissza tikos örömmömet a felett, hogy az amice „vigyázó” őszinte kezd lenni s kirukkol tarka színével arra a szerepre vállalkozvan, amely őt megilleti, s amely a tarkába öltözött clownok, harlequinek és polcsinellők szerepe: — s hogy az alak egészen megfelelően, angol, francia vagy olasz eredetűnek még a csörgő sapka sem hiányzik. Ott van a fején, körirattal ellátva, melyben boldog földi zárandokolásának tartamát jósolja meg.

De ha már felvette az amice „vigyázó” a circus másodrendű publikumának mulattatására szolgáló szetepet, úgy legalább annak ügyességével is kellene rendelkeznie, nem pedig oly esetlen és otromba voligeokat produkálni, melyek mindegyikénél hatalmasan orra bukik. Ugy lát-zik egyébként, hogy a csörgő sapkás amice „vigyázó” roppantul megerőltette magát, míg sikerült neki a „filiszteusok” cikkeknek írójá elleni fejegetését oly költői alakba burkolni. „Vigyázzon,” ugymond, „a filiszteusok írójá, nehogy az ő álkapuzáját használják fegyverül romba döntésére az ő s hozzá illő társai kártyavára ellen.” Magyarazatul még aztán zárjelbe hozzá teszi, hogy az álkapuzá a bibliai Samsun fegyvere; hát ha ezt tudja amice „vigyázó”, úgy tudnia kellene, hogy Samsun ama bizonyos álkapuzával soha váratat nem ostromolt, még kártyavarákat sem, hanem igenis halomra kaszabolt egy csomó olyan filiszteust, mint a milyen az amice „vigyázó”. No de ez költői „mélység”, melyet tovább interpretálni nem akarunk.

Közöl azután az én kedves amice vigyázóm egy párbeszédet közle s az adóvégrehajtó között, melyet ide szóról-szóra átveszek. A dialogus ez: „Adóvégrehajtó ur hol járt? Exequalum egy lískás urat. Talált e sok mindent? Talaltam, azonban minden a tele-ége tulajdoni. „Hn, az mas!” — Ez aztán a cselzás! Az irodalmi prole árs-ág ily cynikus filogtatása valóban szomorú jelenség, melyt meg egy polcsinellőtől sem vártunk el.

*) Most is ott van, a ki nem hiszi nézze meg a kántor-laknak a tak. pénztár felé eső szélső ablakában.

De menjünk tovább. A következő két pontban meg Kozics ügyvéd ur nevével találkozunk. Amice „vigyázó”, úgy látszik, az ügyvéd-eknek esküdt elcséje s ezen körülmény, valamint azon kapata-stylus, melyben eme tarka barkaságok szerke-zivék, Balint urak pegazusi rugamára enged-nének gyanítani, ha ugyan benne elég roszakaratot v-nánk képesek feltételezni. Hát ott meg kérem példalozik, mondván, hogy ki magának ros gazda, a városnak sem lehet jó. Igaznak igaz biz'a, hogy Kozics ur, a „programos” a város vagyonából vajmi keveset gazdalkodott el a saját z-ebebe s ezért nem is ellenzem ha amice vigyázó őt maga iránt való tekintetből ros gazdának mondja; de kicsoda, kérem, akkor az a jó gazda? Talán az, ki a város vagyonát eldividálja? Hisz ez magának jó gazda, tehát következetesen a városnak is az! Nemzetgazdasági igazság, melyen kételkedni nem merek.

Tegye le a lapot „vigyázó” lörbe hajt füzze-teus barátom; nem való önnek a policsinellői pá-lya, mert jóllehet tarkabarkaságával sikerül még a jobb izlésű közönség ajkára is mosolyt varáz-solni, de e mosoly — a szájalom mosolya. Vi-szontlátásra!

S a t y r

Nyilatkozat.

A „Zentai Híradó” f. é. 11. számá-ban Mikosevits József aláírásával közzé tett „Nyilatkozat” folytán kijelentem egy-részt, hogy az ügynek, mely ama nyilat-kozatra okul szolgált, tárgyilagosa része, a nyilatkozó merev visszautasítása után, meg-szűnt az én ügyem lenni, az illetők, kik közvetlenül, vagy legalább is közelebről vannak a tárgy szönyegre hozatala által érdekelve, nálamnál illetékesebb és utba-igazító b felvilágosítást fognak adni a do-log mibenségeről; másrészt a személyem ellen intézett durva támadást illetőleg az elégtel vétel iránti elhatározásomnak mily irányban fogantatását fellüggesztem ad-dig, míg Mikosevits urnak B. K.-nal tud-toimnal még mindig elintézetlen személyes ügye a közpályán elfoglalt állásához kötött követelményekhez mérten elintézet gya-nánt fog a nyilvánosság előtt bemutat-latni.

Zenta, 1883. márczius 15-én.

Kozics István.

Helyi hírek.

— **T. közönség!** Schvarecz Sándor ur, hely-beli nyomdájában oly intézkedéseket tett, melyek folyán a „Zentai Ellenőr” nek további nyomatása és az eddiginél csinosabb és tisztább kiállítása le-hetővé vált. Kikerülendő — tehát — a más vá-rospan való nyomdással járó nehézségeket és be-állható késed lmeket: arra határozottam el magamat, hogy a lapot továbbra is itt helyben. Schvarecz ur nál nyomatom. Mit a t. közönség tudomására hozva, maradtam tisztelettel.

Dudás István,

felelős szerkesztő és laptulajdonos.

— **Szeged megye.** Ó Kanizsa kütözte a zász-lót. El akar szakadni Bacs-Bodrogh vármegyétől. Városunkban ez ideig még nem hallottunk semmi téle mozgalomról, mely Zentának Szeged megyébe való kerekítését célozta. Úgy látszik nem is fog e tekintetben semmi sem történni, ha csak a mi-niszteriumnál nem határoznak másképen. Érdekes tudni, hogy Zenta városa valamikor majd Csanád, majd pedig Csongrád megyéhez tartozott. Kötünk e körülmény Pesti Frigyes: „Az eltűnt régi várme-gyék” című művéből. A munka első kötetének 236. és 238. lapjain ugyanis a következőket olvas-suk: „A Duna Tisza közti tartományban, habár kis részében, más törvényhatóság jogi létezését is el kell ismernünk. Nevezetesen Zenta a 13. és 14. században (1247. Zyntharew, 1246. portus Zyntha) Csanád megyéhez, 1506. évben pedig Csongrád megyéhez tartozott. E helyet H. Uászló oppidum-nak, H. Lajos 1517. évben már civitasnak nevezi. A 17. században Zenta folytonosan csongrádme-gyet város volt. A Zentához délre eső szintén ti-szaparti Mohol (akkor Moholrév, illetve Moharév, vagy Maharevy) a 14. században Bácsmegyéhez tartozott; Zsigmond király azonban azt 1412. év-

ben Csanád megyébe kebelezte át, mert a Telegdi család többi birtokai is ott feküdtek. Az 1521. évi adólajstromok szerint Martonos, Tavankut, Zenta, Mohol, Csantavér, Torlyos, Napfény (ma Nagyfény), Likasegyház (ma Likas puszta), Gyékénytő, Kar-jad, Hegyes, Szegegyház, Madaras stb. melyek ma Bácsmegye jelentékeny részét képezik, Csongrád vármegyéhez tartoztak.”

— **Gróf Zichy Jenő** és Jágócsy Péterffy Jó-zsef miniszteri biztos pénteken a hajóval városunkba érkeztek s részt vettek az ipariskolák ügyében az nap délelőtt tartott értekezleten. Délben Szekfü György vendégei voltak. Este diszvacsorát akartak tiszteletükre rendezni, de vendégeink már délután 4 órakor tovább utaztak s így a diszvacsora — elmaradt. Jövő számunkban többet.

— **Sándor Bela** megyei főispán ur f. hó 13 án városunkba jött s másnap a hivatalokat megvizs-gálta. C-üförtökön utazott el, utitétét a vasutügy-gyel hozzák kapcsolatba.

— **Schmausz Endre** alispán ur f. hó 14 én Ó Kanizsán volt.

— **A hid rekonstrukciójára** vonatkozó pályá-zat határideje ápril 15-ig hosszabbított meg.

— **A vadászati jog** haszonbérbe adása e mai napon megy végbe a várcsház központi irodájában tartandó nyilvános árverésen.

— **Márczius 15-ike.** Fiatalságunk a nemzeti szabadság felvirradtanak évfordulóját Szekuláné ká-véházában ünnepelte meg. Biz ezt máskép is te-hette volna.

— **Az izraelita** nőegylet báljára szülő meg-hívók szétküldettek. Felkértek azok, akik meghí-vót nem kaptak, de arra igényt tartanak, ez iránt az elnökséghez fordulni.

— **A nagy hó-olvadás** az elmúlt napokban megmutatta, hogy a Wuits és Nikolics féle házak-beli piaci boltok előtt a járda kövezés sem állja meg helyét. Folyton söpörték a vizet a boltok aj-tajai előtt, de ennek dacára is alig bírták keres-kezőink megakadályozni, hogy Szeged sorsára ne jussanak. Ajánljuk e körülményt a piaci kövezés átvételére annak idején kiküldendő szak-bizottság figyelmébe.

— **A zentai dalkör** tagjainak névsora. Tisz-tviselők: elnök Szekfü György, alelnök Czehe Győző, titkár Harsányi János, pénztárnok Kupkay Géza, szertárnok Korhecz Lajos, karnagy Neider Kereszt-ély. M ü k ö d ő t a g o k: e l s ő h a n g r a: Árvay Lajos, Csernák Lőrincz, Lösch Ferencz, Suber Sándor, Zimányi Károly, Klenóczky Pál; m á s o d i k h a n g r a: Bakay Mátyas, Bécsy Lajos, Javorszky József, Korhecz Lajos, Teleki Fe-rencz, Lövey Károly, Lebák Ferencz; h a r m a d i k h a n g r a: Bán Béla, Gáspár István, Har-sányi János, Komer Vincze, Mihálkovicz Zoltán; n e g y e d i k h a n g r a: Bakay Jenő, Bakay Alajos, Teleki András, Bakodi Márton.

— **Öngyilkosság.** Tíz forintot tulajdonított el a mult heten Birkás József helybeli fiatal paraszt legény bátyjától. Midőn utóbbi, öcsésének eme csin-jéről értesült, a kapitánysághoz fordult orvoslás végett, honnan a biztos ki is ment, a fiatal em-bert a városházára kíséni. Azonban a becület utjáról letántorodott fiatal ember, mielőtt a biztos kezeibe került volna, föbe lötte magát s rögtön szörnyet halt.

— **Baleset.** Gere Mihály János bátyánkat az a szerencsétlenség érte, hogy f. hó 11-én, midőn többet magával a szép utcán keresztül, egy bor-mérésbe tartott, az utca végén a partról a Tisza medrébe esett s egyik lába kitört.

— **Szerencsétlenség.** A szerencsétlenség mel-lett is nagy szerencse. Rigyicski Miter tanyáján levő Márkovity Isza lakónak 11 éves Milán fia e hó 11 én azaz vasárnap igen szerencsétlenül járt. Ugyanis az ott levő budar forgó pisztolyt vett ke-zébe s ravaszát nézegetés közben fel is huzta, a véget azonban úgy hozta magával, hogy a forgót kezéből kiejtven, elsült a golyó a közelebe levő fiúnak balszemölde fölött oldalt a bőr alá furó-dott; esontot nem tört s így a vér vesztesen kívül más komo yabb baj nem történt.

— **Tombola.** A kaszinóbeli fiatalág tegnap este tombolával egybekötött vacsorát és tanczmu-latságot rendezett az egylet helyiségeben. Lefolyá-sáról jövőre.

Közgazdaság.

A buzavetéseknek tavaszi megfogasolása

A buzavetéseknek tavaszi megfogasolását már ezelőtt 50 évvel is ajánlották a gazdasági la-okban egyes gazdák s szokásban is van itt ott, de álta-lanosabb elterjedést az maig sem nyert. Sőt vannak egyes gazdák, akik azt egyenesen károsnak mond-ják, de a kik e műveletet saját tapasztalataikból vagy nem ismerik, vagy hibát követtek el annak kivételénél, tudniillik vagy későn tették azt, vagy mikor a talaj nedves volt, és így tapasztalatukra sulyt fektetni nem lehet.

Hogy a buzavetések tavaszi megfogasolásá-nak kívánt sikere legyen, arra az szükséges, hogy midőn azt végeztetjük, a talaj már meg legyen szikkadva, s a buza tenyészeté már megindult lé-gyen. S a megfogasolásra mindig könnyebb fajta vasfogást kell használni. A fogasolás mérve attól függ, hogy milyen tulajdon-águ a talaj, a mely fogasolás alá kerül; mennél kötöttebb ugyanis valamely talaj, annál erősebben meg lehet azt fogasolni, s minél lazább, annál csinyjában kell annak fogasolásával banni. Mindazonáltal a buza-növényeknek a fogas általi kiszaggatása miatt nem kell aggodni, mivel csakis az erősebb megfogaso-lásnak van kívánt eredménye, hogy tudniillik ál-tala a talaj a levegőnek megnyitattik, s a buza elbokrosodása előmozdítottik, s épen ezért, nem csak az elég sűrű álló buzavetést kell megfoga-solni, hanem épen a ritkább állású, kevésbbé el-bokrosodottnak van arra nagyobb szüksége, mivel a megfogasolás után az ily ritka vetés jobban megbokrosodik.

Legzetszerűbb a fogasolást közvetlen eső előtt vitetni véghez, s ha száraz időjárással va-gyunk azt kénytelenek megtétetni, akkor utána meg kell a vetést hengereztetni, főleg ha lóher-mag lesz szórva a vetésre, a mit ez esetben a hengerezés előtt kell szétteregetni. De szükséges a hengerezés ez esetben azért is, hogy a buzanö-vény gyökörönáját eléggé nedves talaj vegye kö-rül, mert e nélkül a bokrosodás be nem áll.

A buzavetések tavaszi megfogasolása által az említett eredményeken kívül még sok gyomot is kipusztítunk, s a fagy által felemelt és kimez-telenített gyökereket pedig a fogas porhanyó-föld-del takarja be.

A fogasolást a kötött talajoknál czélszerű hosszában és keresztben végeztetni, sőt ha igen kötött a talaj, azt ismételni is lehet, mindaddig, míg a talaj felülete legalább 2—3 centiméterre porhanyóvá nem válik. Az itt-ott a fogas által felszaggatott növények, ha a talaj mihamar meg-ázik, vagy le lesz hengerezve, nemsokára felujulnak, sőt vitorább tenyészetnek indulnak, mint a melyet a felfogasolás előtt bírtak.

A leghatasosabb a felfogasolás ott, hol a buzavetés igen sűrűn áll, a mikor is az esetben, teszünk annak a fogasolással legjobb szolgálatot, ha ezt minél kegyetlenebbül végeztetjük, vagyis ha a fogas a növényeknek legalább egy harmá-dát kitépi, mert annál erősebben fognak a megma-radt növények a fogasolás után fejlődni. Ily erős fogasolás által, ha azt annak idejében végezhet-jük, a buzavetések megdőlésének is nagyrészt ele-jét lehet venni.

Az e részben tett kísérletek eredménye azt mutatta, hogy a fogasolást czélszerűbb a délutáni órákban végeztetni, mivel ekkor a növények szá-razabbak s kissé el is vannak ernyedve, és ezért kevesebb sérülésnek vannak kitéve s mert ekkor téve a fogasolást a talajt az által sokkal porha-nyóbbá lehet tenni.

Nedves állapotában a talajnak a buzaveté-sek fogasolását végeztetni soha sem szabad.

P. N.

Üzleti tudósítás.

(F. M.) A gabona üzletben az elmúlt héten kevés kínálat következtében nagyobb mérvű eladá-sok nem történtek az irányzat vételi érv hiányában változatlan maradt. Névleg következő árak jegyez-letnek: Buza 9.50—9.60, árpa 5.90—6.00, zab 6.00 kukoricza 5.60.—5.80. mindezeket 100 kilogram-monkent.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

DUDÁS ISTVÁN.

A nagyokcsmában minden szerdán és pénteken este kitünő

halpaprikás

kapható. A vacsora alatt Neider Keresztély zenekara játszik.

HIRDETÉSEK.

Hirdetmény.

Alólírott ezennel tudomására hozom a t. cz. közönségnek, miszerint Kinizsi-utcza-beli fordított, zsindeyes, négy szobát, egy konyhát, egy kamrát és egy pinczét tartalmazó, száraz bejárással ellátott házamat szabad kézből eladni szándékozom. Bővebb értesítés nálam nyerhető.

Özv. Aradszky Vélykóné.

5056
tk. 882 -sz.

Árverési hirdetmény.

A zentai takarékpénztár végrehajtónak Koncez József martonosi lakos végrehajtást szenvedett eleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 200 frt. tőkekövetelés és ennek 1881. évi október hó 11. napjától járó 8% kamatai 24 frt perbeli 10 frt végrehajtást már megállapított valamint jelenlegi 19 frt és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett az 1881. LX. t. cz. 144. §. alapján és a 146. §. értelmében a zentai kir. járásbíróság területén lévő a martonosi 1806. számú tkjben felvett 1447/a hszámu 2 h. 1200 öles földre 280 frt ezennel megállapított kiküldési árban elrendeltetik.

Az árverés megtartására határidőül 1883. évi május hó 5. napjának délelőtti 10 órája Martonos községhezánál tüzetik ki.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárnak 10% -át vagyis 28 frtot készpénzben, vagy s 1881. 27. t. cz. 42. § ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügy miniszteri rendelet 8. § ában kijelölt ovadékképes értékpapírral a kiküldött kezehez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. § a értelmében a bánatpénz

nek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért az árverés jogerőre emelkedése napjától számítandó harmincz nap alatt az árverés napjától 6%-os kamatokkal együtt az 1881. évi december hó 6 án 39415/I. h. szám alatt kelt rendeletben előírt módon a zentai kir. adóhivatalnál, mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részlethe f. g. beszámíttatni. Az ezen árverési hirdetmény kibocsátásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. bíróság. mint telek könyvi hatóságánál és Martonos község előjáróságánál tekinthetők meg.

Az elrendelt árverés a fentirt telekjegyzőkönyvben fog feljegyezteni, ezen árverési hirdetmény egy példánya a bíróság hirdetményi táblájára kifüggesztetni, továbbá kifüggesztés végett az árverési feltételek pedig megtekinthetés végett egy egy példányban Martonos és Ó-Kanizsa község előjáróságának a helybeli szokás szerint azonnali közlés végett megküldetni.

Ezen árverési hirdetmény az egyidejűleg megállapított árverési feltételekkel együtt az 1881. évi LX. t. cz. 133. §-a intézkedéséhez képest a keresetre hozott első végzésre előírt szabályok szerint.

1. Szabó László felperesi ügyvédnek Zentán.
2. Koncez József végr. szenvedőnek Szegedeu Miklós kapitánynál.
3. A Hermann jelz. hitelezőnek Martonos.
4. M. kir. adófelügyelőségnek Zomborban kézbesítetni. — Továbbá Martonos és Ó Kanizsa községek előjáróságának, mint a hol az elárverezendő ingatlan fekszik megküldetni rendeltetik.

Zentán, a kir. járásbíróság. mint tkvi. hatóságánál 1882. évi december hó 14-én. **Nékám** kir. albiró.

1883.
-szám.
59.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. törvényszék 12552. számú végzése által Ofner Salamon végrehajtó javára Sevids Bojanna s társai ellen 1000 frt tőke, ennek 1878. év október hó 15. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 14 frt 20 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt liztosítási végrehajtás alkalmával bíróságilag lefoglalt és 310 frtra becsült házi butorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 6415/1882. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Adán a községhezánál leendő eszközzésére 1883-ik év márczius hó 20-ik napjának délelőtti 8 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. § a értelmében a legelőbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. § ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zentán, 1883-ik évi márczius hó 2-ik napján:

Braun Soma
kir. bírósági végrehajtó.

Hirdetmény.

Alólírott tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, miszerint a gőzhajózási ügynökség által bérben birt házam mellett levő ujonann épült egy emeletes

m a g t á r a m a t

f. é. april hó 24-étől egy vagy több évre jutányos ár mellett bérbe adom. Közelebbi értesítés nálam nyerhető.

Zenta, 1883. martius 18.

Tésits Sándor.

Hirdetmény.

A „Zentai általános takarékpénztár“ értesíti a t. közönséget, hogy a biztosítási okiratok alapján megszavazott kölcsönöknél, azok betábláztatásáért a részvénytársaság ügyészenek a következő munkadíjak járnak:

100 frtig	2 frt — kr.	1001 frtlól	1500 frtig	11 frt 50 kr.
101 frtlól	200 frtig	3 , — ,	1501 ,	2000 , 13 , — ,
201 ,	300 ,	4 , 50 ,	2001 ,	3000 , 16 , — ,
301 ,	400 ,	6 , — ,	3001 ,	4000 , 19 , — ,
401 ,	500 ,	7 , — ,	4001 ,	5000 , 22 , — ,
501 ,	800 ,	8 , — ,	5001 ,	6000 , 24 , — ,
801 ,	1000 ,	10 , — ,	6001 ,	7000 , 26 , — ,
			7001 ,	8000 , 28 , — ,
			80001 frton felül	30 , — ,

Zenta, 1883. márczius 1.

Az igazgatóság.

Figyelemre méltó

Kék csillag Zentán.

Figyelemre méltó

A n. é. közönségnek tudomására hozom, hogy üzletemben friss, a legújabb divatu, meglepő gazdag választá tavaszi árúkból: karton, creton, külföldi satinok, finom jó minőségű ruhaszövetek, színes ternok, chas'nér és at-

lasz chasmier, ugyszintén fekete fail-selymek, valamint színes selymek, ágyterítő, Jutte függönyök, kávék kendők, abroszok, chiffon, kanavász, oxford, sephir, vászon, posztó, gyapjuszövetek, a

a lehető legjutányosabb áron, tehát új divatu árú ép oly olcsón kaphatók, mint bármely leszállított áron hirdetett régi kelmék.

A n. é. közönség szives pártfogásá ért esdve, maradtam teljes tisztelettel

„Kék csillag“

Vartus Alajos

„Kék csillag“

a „kék csillaghoz“ Zentán.

Zentán, 1883. Schvarcz Sándor könyvnyomdája.